

**Oponentský posudek dizertační práce MUDr. Martina Lišky
„Epidemiologie přecitlivělosti u pacientů s atopickým ekzémem a její klinický
význam“**

Dizertační práce je předložena ve svázané formě v českém jazyce s anglickým abstraktem a má celkem 97 stran včetně citací literatury (s. 78-91, celkem 164 citací). V závěrečné části jsou přílohy (6x), v úvodu je prohlášení autora a vypracování práce a souhlas s jejím používáním. Práce je rozčleněna do konvenčních kapitol (úvod do problematiky, cíl práce, výsledky, hodnocení a závěr). V úvodní části je uveden seznam použitých zkratk, což usnadňuje orientaci v textu. V textové části je v jednotlivých kapitolách začleněna obrazová dokumentace, tabulky a grafy.

a) Aktuálnost zvoleného tématu

Problematika atopického ekzému je trvale předmětem různých výzkumných záměrů a v oboru dermatologie jednou ze základních oblastí s ohledem např. na počty pacientů. Jde o problematiku vyžadující mezioborovou spolupráci a i v současné době lze nalézt dosud ne zcela objasněné skutečnosti. Výběr tématu považuji za aktuální s ohledem na snahu potvrdit či vyvrátit dosud publikované skutečnosti s ohledem na možné regionální odlišnosti.

b) Ke zvoleným metodám zpracování

Problematika atopické dermatitidy je tematicky zpracována komplexně. Zahrnuje přehledy klinických nálezů, epidemiologie, etiologie a patofyziologie ekzému, o incidenci s jinými chorobami a diskutuje i možnosti léčby. Část týkající se etiologie a patogeneze je probrána detailně s ohledem na recentní publikace a doplněna vysvětlujícími grafickými schémata a obrázky. V této části jsou již zmíněné tabulky shrnující diagnostická kritéria, hodnocení závažnosti atopického ekzému, grafy ukazující celosvětovou epidemiologii atopického ekzému.

K prezentaci této části mám připomínky k používání termínů „papulace“, „krustace“, což jsou dermatologické popisné termíny, které ale dermatolog nikdy nepoužívá. Dále za ne zcela šťastné považuji použití převzatých (i když se souhlasem autorů) pěti barevných klinických obrázků atopického ekzému z francouzského internetového serveru (denně přece vidíme na ambulancích desítky takových nálezů a neměl by být problém si pořídit jejich fotografii!!!).

V tabulce na straně 22 je uvedena prevalence atopického ekzému ve světě, kde je uvedeno více než 50 zemí (např. Albánie, Malta, Panama, Rumunsko atd.), ale chybí Česká republika?, mohl by tuto věc autor okomentovat? Na straně 41-44 jsou detailně diskutovány možné alergenů u atopické dermatitidy a jejich výskyt.

c) K výsledkům dizertace

Cílem práce bylo

- a) zkoumání výskytu časně a pozdní přecitlivělosti na inhalační alergenů u pacientů s atopickým ekzémem pomocí atopických epikutálních testů, prick testů a vyšetření specifických IgE.
- b) vyhodnotit specifitu a senzitivitu těchto testů podle zhoršení nálezu po expozici alergenů, změně klinického nálezu a změně v lokální terapii
- c) posoudit možnosti těchto testů
- d) zhodnotit vliv roztočových alergenů na klinický stav po jejich eliminaci

Soubor zahrnoval 71 pacientů ve věku 1-34 let, u kterých byly provedeny výše uvedené testy a nálezy hodnoceny dle běžných standardů. Při testování byly použity standardní sady testů. Výsledky práce jsou uvedeny na stranách 55-72 v přehledných barevných tabulkách a grafech. V části na stranách 73-77 je hodnocení a závěr. Pozitivita alespoň jednoho testu se zjistila u 83% pacientů a potvrzuje nálezy jiných studií. Podobné závěry zjistil autor i ve výsledcích atopických epikutálních testů s nejvyšším výskytem u roztočů. Studie nepotvrdila vyšší výskyt časně přecitlivělosti ve srovnání s pozdní při srovnání s jinými studiemi. V závěru hodnotí autor senzitivitu a specifitu atopických epikutálních testů a specifických IgE, kde se u jednotlivých alergenů objevily určité rozdíly ve srovnání s dosud publikovanými studiemi. V závěru se autor vyjadřuje i k používání klinického hodnocení atopické dermatitidy (SCORAD).

d) K významu pro společenskou praxi a další rozvoj vědy

Práce podtrhuje význam mezioborové spolupráce v dané problematice a naznačuje určité možnosti v diagnostice a provádění následných opatření vedoucích k zlepšení průběhu onemocnění.

Závěr

Práce je zpracována standardně v dostatečném rozsahu objasňujícím problematiku, výsledky jsou prezentovány v grafech a tabulkách přehledně. Literární odkazy jsou dostatečné. Kromě již zmíněných připomínek k terminologii a obrazové dokumentaci jsou

zde jen malé formální nedostatky, např. používání koncovek – ismus, izmus, teček místo čárek v číslovkách. Určitá nepřesnost je v používání názvu korneocyty místo keratinocyty v některých mikroskopických nálezech. Dále z dermatologického hlediska se spíše používá místo *Malassezia sympodialis* pouze obecnějšího *Malasseia spp.*

K autorovi mám dotaz, zda považuje za vhodné některé testy zavést do běžné praxe. Dále prosím o komentář, zda ano a případně jakým způsobem se mají používat eliminační opatření u roztočů.

Předložená práce splnila cíle, a proto ji **doporučuji** k obhajobě.

V Plzni dne 16. 5. 2014

prof. MUDr. Karel Pizinger, CSc.

Přednosta Dermatovenerologické kliniky LF UK a FN Plzeň